

Rozwiązywanie sporów

Kolejna wakacyjna nowelizacja procedury cywilnej – sąd bardziej online

Wczoraj, 13 września 2023 r., została opublikowana w Dzienniku Ustaw kolejna nowelizacja procedury cywilnej. Większość przepisów wejdzie w życie 6 miesięcy po ogłoszeniu, część jednak już po 14 dniach. W pewnym zakresie nowelizacja ta prowadzi do przeniesienia przepisów obowiązujących na podstawie tzw. ustawy COVID-owej do Kodeksu postępowania cywilnego.

- Zasadą będzie doręczanie pism przez sąd zawodowym pełnomocnikom online (tj. przez system teleinformatyczny lub portal informacyjny). Nie będzie to dotyczyło przesyłek z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu, chyba że sąd będzie dysponował ich kopią elektroniczną.
- Decyzją sądu posiedzenia będą mogły być odbywane online (tzw. posiedzenia zdalne). Nie będzie to dotyczyło sytuacji, gdy na przeszkodzie stanie charakter czynności, które mają być dokonane na posiedzeniu, lub przeprowadzenie posiedzenia zdalnego nie zagwarantuje pełnej ochrony praw procesowych stron czy prawidłowego toku postępowania.
- We wniosku dowodowym będzie można wskazać, czy strona domaga się przeprowadzenia dowodu w ramach posiedzenia online (tj. posiedzenia zdalnego). Strona będzie mogła sprzeciwić się przesłuchaniu świadka poza salą sądową w ramach posiedzenia zdalnego. Sąd zarządzi przeprowadzenie czynności z udziałem biegłego na sali sądowej na uzasadniony wniosek strony albo w przypadku, gdy wiarygodność opinii przedstawianej w ramach posiedzenia zdalnego będzie budzić wątpliwości.
- Zakłada się dopuszczenie publiczności do udziału w posiedzeniach online (tj. posiedzeniach zdalnych).
- Zasadą będzie rozpoznawanie spraw w drugiej instancji przez jednego sędziego.
- Opłaty od wniosku o zawiązanie do próby ugodowej będą niższe (w sprawach o prawa majątkowe z wps nieprzekraczającym 20.000 zł będzie to 120 zł, a powyżej tej kwoty 300 zł; w sprawach o prawa niemajątkowe będzie to 1/5 opłaty, nie mniej niż 100 zł). Opłaty od wniosku o uzasadnienie postanowień innych niż co do istoty sprawy będą wynosiły 30 zł.

Zmiany wprowadzane są ustawą z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. poz. 1860.

Nasz komentarz:

- Po upływie 6-miesięcznego vacatio legis mają utracić moc przepisy dotyczące posiedzeń zdalnych określonych ustawą COVIDową, a instytucja ta ma zostać uregulowana w k.p.c. Wydaje się, że prawodawca nadal nie rozstrzyga kwestii, które dotychczas budziły wątpliwości, a część rozwiązań pozostaje życzeniem ustawodawcy niemającym szans na urzeczywistnienie w praktyce sądowej.
- W stosunku do ustawy COVIDowej rozbudowane zostały warunki wyznaczania posiedzeń zdalnych, a ustawodawca, formułując je, posłużył się określeniami nieostrymi. Rodzi to pytanie, na ile strona będzie mogła czynić zarzut sądowi z faktu wyznaczenia posiedzenia zdalnego.
- Nie wydaje się, aby rozstrzygnięte zostały pojawiające się rozbieżności co do dopuszczalności zawierania ugód na posiedzeniu zdalnym, a także dokonywania innych czynności jak np. składania załącznika do protokołu czy wykazywania umocowania.
- Z powodzeniem nie została raczej przeprowadzona próba dostosowania do takich posiedzeń postępowania dowodowego, w tym m.in. dowodu z zeznań świadków czy czynności z udziałem biegłego.
- W istocie nie rozwiązano również kwestii jawności zewnętrznej.

KONTAKT

Lidia Węclawowicz, Partner
lidia.weclawowicz@ngllegal.com

Przemysław Tacij, Counsel
przemyslaw.tacij@ngllegal.com

Stanisław Wocial, Junior Associate
stanislaw.wocial@ngllegal.com